

Lapsiystävällinen kunta-malli
Leppävirran toimintasuunnitelma

Lapsiystävällinen kunta - malli on työväline, jonka avulla kunta

- tunnistaa, missä sillä on parannettavaa lapsen oikeuksien suhteen
- määrittelee, mitä sen tulee tehdä, jotta jokaisen lapsen oikeudet toteutuisivat kunnassa mahdollisimman hyvin
- seuraa järjestelmällisesti työnsä edistymistä ja tuloksia.

Mitä UNICEF edellyttää mallissa mukana olevalta kunnalta?

Lapsiystävällinen kunta -mallin pääperiaatteet

- Kunta keskittyy kehittämistyössä kaikkein haavoittuvimmassa asemassa oleviin lapsiin ja kunnan suurimpiin lapsenoikeusongelmiin.
- Kunnan kehittämistyössä toteutuu lasten osallisuus.
- Kehittämistyön tavoitteet ja toimenpiteet ohjaavat koko kuntaa.
- Kunta tavoittelee kehittämistyöllään pitkäkestoisia muutoksia.
- Kunta viestii kehittämistyöstään aktiivisesti.

Lapsiystävällisessä kunnassa

- jokainen lapsi tuntee olevansa arvokas
- jokainen lapsi saa elää turvassa
- jokainen lapsi saa harrastaa
- jokaisella lapsella on kavereita ja turvallinen aikuinen
- jokainen lapsi saa äänensä kuuluviin
- jokainen lapsi huomioidaan päätöksenteossa

Lapsiystävällinen kunta -työ on koko kunnan eri tasojen ja tahojen yhteinen tavoite!

Leppävirran kunnan visio:

Lasten oikeuksien sekä
lapsiystävällisyyden
näkyväksi ja tunnetuksi tekeminen
koko kunnassa.

Tavoitteet ja toimenpiteet

1. Lapsille suunnatuissa palveluissa ehkäistään kiusaamista ja edistetään yhteisöllisyyttä. Lisäksi lasten kasvuympäristöissä edistetään lasten tunne- ja vuorovaikutustaitoja. Tavoitteena on saada hyväksi havaitut toimintamallit osaksi jokaisen koulun/päiväkodin toimintaa kunnan alueella.

Toimenpiteet:

1. Perustetaan moniammatillinen kiusaamisen vastainen työryhmä syksyn 2021 aikana. He koordinoivat kiusaamiseen liittyviä asioita, pyrkivät saamaan kaikkiin kouluihin/päiväkoteihin toimivat toimintamallit ja viestivät varhaiskasvatukseen sekä koulun kanssa aktiivisesti. Työryhmä laatii suunnitelman ja toimintamallit sekä vastaa niiden toteutumisesta ja seurannasta.

Mittari: Kaikissa kouluissa ja päiväkodeissa yhdenmukaiset toimintamallit kiusaamisen ehkäisyssä.

2. Kiusaamisen vastaisesta toiminnasta säännöllisiä aamunavauksia kouluilla. Aamunavaus voisi olla esimerkiksi opettajan, oppilaan, yhteistyökumppaneiden kuten poliisin tai sosiaalitoimen järjestämiä.

Mittari: Kuinka monta aamunavausta lukukauden aikana on pidetty.

3. Tunne-, turva- ja kaveritaidot. Tavoitteena sisällyttää kouluilla lukujärjestyksiin syksystä 2022 alkaen. Selvitetään muun muassa esimerkiksi K12 menetelmän käyttöä. Alle kouluikäisille on tehty henkilöstön käyttöön menetelmäkansio lasten tunne-, ja kaveritaitojen, vahvuuksien, kehotunnekasvatuksen ja turvataitojen tukemiseksi. Se otetaan käyttöön loppuvuoden 2021 aikana.

Mittari: Tunnit sisällytetään lukujärjestykseen. Havainnoidaan ja seurataan kyselyllä ennen toimenpiteen käyttöönottoa ja uudelleen kun toimenpidettä on jo jonkun aikaa toteutettu.

Vastuutaho ja aikataulu: Kiusaamisen vastainen työryhmä koordinoi. Toiminta aloitettu syksy 2021.

2. Kunta varmistaa, että jokainen lapsi ja nuori saa tietoa omista oikeuksistaan (ihmisoikeuskasvatus).

Toimenpiteet:

1. Varhaiskasvatuksessa sekä kouluilla pidetään lapsen oikeuksien viikko marraskuussa. Toinen teemaviikko järjestetään Eurooppa-päivän aikoihin toukokuussa.

Mittari: Toteutunut-ei toteutunut

Vastuutaho: Koulut ja päiväkodit.

2. Täydennyskoulutusta lapsen oikeuksiin sekä ihmisoikeuskasvatukseen liittyen muun muassa opettajille ja muulle henkilöstölle. Tiedon jalkauttamista enemmän varhaiskasvatuksen ja koulun kautta.

Mittari: Koulutusten määrä, osallistujien määrä

Vastuutaho ja aikataulu: HYTE-työryhmä, vuoden 2022 aikana.

3. Kunta ehkäisee syrjintää pyrkimällä vaikuttamaan kuntalaisten asenteisiin.

Toimenpiteet:

1. Kunta viestii ja tiedottaa säännöllisesti useissa eri kanavissa syrjinnän vastaisen toiminnan puolesta. Viestinnässä ja tiedottamisessa tulee huomioida kuinka erityisryhmät näkyvät kunnan viestinnässä.

Mittari: Viestintäkanavien määrä ja viestinnän määrä

Vastuutaho ja aikataulu: Viestintäryhmä, johtoryhmä ja kaikki kunnan viestintää käyttävät. Syksy 2021 alkaen.

2. Syrjinnästä vapaa-kampanja. Hyödynnämme vinkkejä, tietoa ja materiaaleja oikeusministeriön kampanjoista.

Mittari: "katugallup" kuntalaisten mielteitä syrjinnästä, Kampanja toteutunut- ei toteutunut

Vastuutaho ja aikataulu: Kiusaamisen vastainen työryhmä, HYTE-työryhmä. Vuoden 2022 aikana.

4. Kunnan viestintä edistää lapsen oikeuksien näkymistä ja toteutumista.

Toimenpiteet:

1. Kunta viestii säännöllisesti ja monikanavaisesti lapsen oikeuksista. Haastetaan jokainen osasto ja päättäjät huomioimaan lapset viestinnässään.

Mittari: Lasten tekemien päivitysten määrä, kuinka moni yksikkö ottaa haasteen vastaan

Vastuutaho ja aikataulu: Viestintätyöryhmä, osastojen esimiehet, koulut, päiväkodit, nuorisopalvelut, päättäjät. Syksy 2021 alkaen.

2. Viestintäryhmä päivittää ja täydentää viestintäohjeen lapsiystävällinen kunta-työn vision huomioiden.

Mittari: Toteutunut – ei toteutunut

Vastuutaho ja aikataulu: Viestintätyöryhmä, vuoden 2022 aikana.

5. Lasten ja nuorten osallisuuden lisääminen sekä kuulluksi tuleminen

Toimenpiteet:

1. Nuorten ja päättäjien "iltakahvit" pysyväksi toimintamalliksi. He pääsevät keskustelemaan ajankohtaisista aiheista sekä tutustumaan toisiinsa. Nuoret saavat lisätietoa kunnallisesta päätöksenteosta sekä päättäjät saavat tietoa nuorten elämästä.

Mittari: Tilaisuuden osallistujamäärät / toteutuskerrat

Vastuutaho ja aikataulu: Päättäjät ja nuorisovaltuusto. Aloitetaan alkuvuodesta 2022.

2. 5-6-vuotiaiden ja 1-6-luokkalaisten kyselytunti päättäjille, joka voi olla esimerkiksi koululla oppilaskunnan järjestämä.

Mittari: Tilaisuuksien määrä

Vastuutaho ja aikataulu: Koulujen oppilaskunnat, kevät 2022.

3. Lasten ja nuorten osallisuuden edistäminen ja tukeminen. Lapset vahvemmin mukaan ja vaikuttamaan päiväkotien ja koulujen arjessa muutenkin kuin oppilaskuntien kautta. Esimerkiksi lempiruokapäivä, välituntitoiminnan suunnittelu.

Mittari: Lasten ja nuorten kokemus osallisuuden edistämisestä.

Vastuutaho ja aikataulu: Koulut, päiväkodit, nuorisopalvelut, syksy 2021 alkaen.

Lapsiystävällinen kunta -malli rakentuu lapsen oikeuksien sopimuksen neljän yleisperiaatteen ympärille

Syrjimättömyys ja yhdenvertaisuus (2 art.)

- yhtäkään lasta ei syrjitä tai jätetä ulkopuolelle

Lapsen edun ensisijaisuus (3 art.)

- esimerkiksi lapsivaikutusten arviointi ja lapsibudjetointi

Oikeus elämään ja kehittymiseen (6 art.)

- esimerkiksi väkivallaton lapsuus, turvallinen kasvuympäristö

Lapsen näkemyksen kunnioittaminen (12 art.)

- lasten näkemykset huomioidaan arjessa ja päätöksenteossa